

Voorzitter Willem de Beaufort:

”Er is werk aan de winkel”

Eind april werd de voorjaarsvergadering van de KNBV gehouden. Voorzitter Willem de Beaufort lanceerde in zijn rede het motto voor 2001 en vele volgende jaren voor de vereniging, de leden van de vereniging en alle andere groeperingen die betrokken zijn bij de bosbouw: ‘werk aan de winkel’.

In zijn rede sprak De Beaufort over de technische ontwikkelingen enerzijds en de vraag naar informatie anderzijds. “De ontwikkeling op het gebied van e-mail gaat razendsnel. Iedereen kan steeds gemakkelijker informatie krijgen tegen lage kosten. Aan de andere kant valt mij op hoe groot de vraag is naar ondersteuning in de kennisontwikkeling, met name de jonge generatie vraagt informatie over het interne beheer.”

Wie steekt zijn nek uit?

Volgens De Beaufort wordt er wel goed ingespeeld op de grote vraag naar know-how op het gebied van geïntegreerd bosbeheer. Cursussen en bijeenkomsten op dit gebied staan volop in de belangstelling. “Pro Silva en bosgroepen spelen er goed op in. Ook de initiatieven in Limburg en Brabant zijn goed. De vereniging en zeker de leden kunnen hierop goed inspelen door bijdragen te leveren, zoals hun landgoed daarvoor beschikbaar stellen.”

Maar ook op het gebied van het externe beheer is de vraag naar informatie erg groot. Het gaat dan om subsidieregelingen, hydrologie, regelgeving, reconstructie-

wet, vogelrichtlijn enz.

“De vraag naar informatie en de technische mogelijkheden ontmoeten elkaar nu. De mogelijkheden lijken groot”, aldus de Beaufort. “Mij lijkt het fantastisch wanneer de vereniging het initiatief neemt om in samenwerking met Boschap, provincies, IKC en Alterra een virtueel kenniscentrum voor de bosbouw en het bosbeheer op te zetten. Wie wil daarvoor zijn nek uitsteken?”

Meer inzet is nodig

In zijn najaarsrede legde De Beaufort de nadruk op het ondernemerschap, het verzilveren van de bosfuncties en natuurlijk de grote mogelijkheden die juist het multifunctionele bos, door zijn combinatie van functies op één plaats tegelijk, biedt voor de grote maatschappelijke vraag in een snel verstedelijkend Nederland. “Dat ondernemerschap en het verzilveren van de bosfuncties krijgt wel steeds meer de aandacht. Maar dat is nog niet genoeg. Nergens is de discussie echt opengebroken als het gaat om de afdracht van een deel van de toeristenbelasting aan de terreinbeheerders ten behoeve van kwaliteit; opcenten op het waterleidingstarief als beloning zie ik nog niet; afdracht vanuit de onroerend zaakbelasting is er ook nog niet! Het contact met de zorgsector begint van de grond te komen. Rood voor Groen is een prachtig verhaal, maar als puntje bij paaltje komt lukt het nog niet. Nog meer inzet vanuit de sector is nodig, want deze veranderingen moeten we zelf afdwingen. Het gaat nooit vanzelf.” “Juist op dit gebied is Probos actief. Wij kunnen dit ondersteunen,

samen met onderzoek en bedrijfsleven door het gesprek echt op gang te brengen in het contact met het bedrijfsleven, inclusief de landbouw. We deden dat al in ons congres ‘de try-out’ in Arnhem. Maar het blijft te incidenteel. Ik daag het onderzoek uit in de programmering en door workshops het gesprek verder op gang te brengen. Wie zou er overigens willen bijdragen in een bijzondere leerstoel op dit gebied? De werkgeversorganisaties, de SER? Boschap, Alterra en KNBV, zullen we samen bekijken wat we kunnen doen?”

Vereniging minder terughoudend

“In ons land, waar het beleid in sectorale hokjes is gestopt, valt het niet mee om integraal te denken. Over bos denken in de zin van een meervoudige functievervulling is vaak voor beleidsmakers een stap te ver. Een berucht voorbeeld is de bosdoeltypeverdeling die de provincies moeten maken in verband met het Programma Beheer. Multifunctioneel bos zit echt aan de achterste mem. De beleidsmakers hebben er geen duidelijk beeld van; het gaat doorgaans niet verder dan productiebossen met spar, lariks en douglas. We zijn er dus niet in geslaagd een beter beeld neer te zetten.”

Volgens De Beaufort is het probleem acuut in de gebieden die onder de reconstructiewet zandgebieden vallen, Brabant, Limburg, een groot deel van Gelderland en delen van Utrecht en Overijssel. “De doeltypen samen met de Gegor (gewenste grondwaterstanden) zijn de basis voor de reconstructieplannen.

Deze plannen zijn richtinggevend voor de streek- en de bestemmingsplannen. Vervolgens bepalend voor de uitvoering van de reconstructie met een eigen instrumentarium ontleend aan de landinrichtingswet. De trits bestemming inrichting beheer is verbroken!"

"Wat moeten we doen? Natuurlijk doorgaan met de gesprekken met de gebruikers van het bos. Daarnaast, omdat de tijd dringt, stel ik voor om de beleidsmakers maar naar school te sturen. Gerichte opleiding door de bosbouwsector kan prima werken; in Scandinavië zijn daar goede ervaringen mee opgedaan. Zou dit niet wat zijn voor Bosschap, Alterra en onze vereniging?"

De vereniging als groep van deskundigen en geen belangenbehartiger is altijd zeer terughoudend geweest. Ik denk dat we dat nu niet meer kunnen maken; de toekomst van een evenwichtig, maatschappelijk verantwoord functionerend bos is in het geding. Het bestuur overweegt dan ook op plannen zoals NBL 21 en andere rijks- en provinciale nota's te gaan reageren. Reconstructie: grote kansen verbetering milieu en waterhuishouding; ook voor recreatieve zonerings. Mits we zelf aangeven wat we willen en/of verlangen."

Andere onderwerpen

"Het Programma Beheer vraagt de nodige aandacht. Al met al ben ik er niet negatief over, met uitzondering van de provinciale doeltypekaarten. Ik hoop dat La-

ser, het liefst ook elektronisch het de bosbeheerders niet leuker, maar wel gemakkelijker zal maken."

"Voor het bestaande bos en de natuurterreinen verwacht ik dat het goed zal uitpakken. Voor nieuw bos zijn de kansen gering door de enorme prijsstijging van landbouwgronden. In dit kielzog stijgen ook de bosgronden in waarde. Het lijkt mooi, maar het zet het rendement wel fors onder druk. Bosuitbreiding verdwijnt achter de horizon. Dus, extra energie om bosuitbreiding op de kaart te houden. Werkgroep Bos in stedelijk gebied 2?"

Tochtema

"Principeel, al wordt bos en natuur wel als een aparte categorie aangewezen, wordt de positieve werking van deze terreinen voor de waterhuishouding niet erkend. We zijn dus niet opgeschoten. Doorrekening leidt tot een forse verzwaring van de lasten in hoog Nederland en een geringe verlichting van de belastingdruk in laag Nederland. Acties: we blijven zichtbaar maken wat bos kan doen voor goed waterbeheer door onderzoek en pilots!"

Belastingherziening/ reparatiewetgeving

"Voor bos en landbouwgronden valt 'Vermeend' goed uit. De vreugde wordt getemperd door de reparatiewetgeving en het feit dat de gebouwen de NSW uitgaan en Box 3 ingaan. Dat laatste zet de uitkomsten van het gemiddelde bosbedrijf fors onder druk. Dit zal ongetwijfeld leiden

tot een beheer, dat op moet schuiven van een vermogensbeheer naar een beheer dat gericht is op een zo hoog mogelijk financieel rendement. Dat betekent dat de bosbeheerder zich geen lange omlopen meer kan permitteren, maar snel geld moet halen. Kortom, het echte multifunctionele bos met een fraaie structuur, grote diversiteit, hoge natuurwaarden gecombineerd met hoogwaardige houtproductie en een duurzaam recreatief gebruik staat onder druk. De belastingcommissie Bosschap is ook bezig. Wellicht een goed idee om aandacht te geven aan de relatie NSW en de kwaliteit van het Nederlandse bos?"

Het betekent voor de vereniging het volgende:

1. Versterken externe gerichtheid
2. Versterken van de dialoog met de samenleving
3. Deskundigheid ontwikkeling intern en extern
 - ontwikkeling ondernemerschap
 - ontwikkeling professionaliteit
4. Inhoud geven aan het multifunctionele bos met verantwoorde houtoogst (certificering), met natuur in het bos, verhoging kwaliteit van de recreatie en landschapfunctie
5. Communicatieverbetering intern en extern
6. Verhoging beschikbaarheid informatie

"Kortom, er is is werk aan de winkel!"